

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЛЕЧЕБНИТЕ ЗАВЕДЕНИЯ

(Обн., ДВ, бр. 62 от 9.07.1999 г., доп., бр. 88 от 8.10.1999 г., изм., бр. 113 от 28.12.1999 г., попр., бр. 114 от 30.12.1999 г., изм. и доп., бр. 36 от 2.05.2000 г., бр. 65 от 8.08.2000 г., в сила от 8.08.2000 г., бр. 108 от 29.12.2000 г., в сила от 1.01.2001 г.; Решение № 11 на Конституционния съд на РБ от 21.05.2001 г. - бр. 51 от 5.06.2001 г.; изм., бр. 28 от 19.03.2002 г., изм. и доп., бр. 62 от 25.06.2002 г.)

1. В чл. 3 се правят следните изменения и допълнения:

1. Ал. 1 се променя както следва:

"(1) Лечебните заведения, без тези по чл. 5, ал. 1, се създават по Търговския закон, по Закона за кооперациите или по Закона за юридическите лица с нестопанска цел."

2. Ал. 5 се променя както следва:

"(5) За лечебните заведения, регистрирани по Търговския закон, по Закона за кооперациите или по Закона за юридическите лица с нестопанска цел, се прилагат съответно разпоредбите на Търговския закон, Закона за кооперациите и Закона за юридическите лица с нестопанска цел, доколкото в този закон не е предвидено друго."

2. В чл. 14 се правят следните изменения и допълнения:

1. Ал. 1 се променя както следва:

"(1) Групова практика за първична медицинска помощ се осъществява от търговско дружество, кооперация или юридическо лице с нестопанска цел в обществена полза, вписано в Централния регистър на юридическите лица с нестопанска цел за осъществяване на общественополезна дейност, учредени от лекари, съответно стоматолози, с призната специалност по обща медицина, съответно по обща стоматология, които се регистрират по реда на чл. 40."

2. Ал. 2 се променя както следва:

"(2) Групова практика за специализирана медицинска помощ се осъществява от търговско дружество, кооперация или юридическо лице с нестопанска цел в обществена полза, вписано в Централния регистър на юридическите лица с нестопанска цел за осъществяване на общественополезна дейност, учредени от лекари, съответно стоматолози, с една и съща призната специалност, извън тази по ал. 1, които се регистрират по реда на чл. 40."

3. В чл. 36 се правят следните изменения и допълнения:

1. Ал. 1 се променя както следва:

"Чл. 36. (1) Лечебните заведения по чл. 10, т. 5 и лечебните заведения за извънболнична помощ, извън тези по чл. 8, ал. 1, т. 1, буква "а" и т. 2, буква "а", се учредяват като търговски дружества, кооперации или юридически лица с нестопанска цел в обществена полза, вписани в Централния регистър на юридическите лица с нестопанска цел за осъществяване на общественополезна дейност, след което се

регистрират по реда на чл. 40. При необходимост държавата и общините самостоятелно или съвместно с други лица могат да създават такива заведения като дружества с ограничена отговорност, акционерни дружества или като юридически лица с нестопанска цел и обществена полза, вписани в Централния регистър на юридическите лица с нестопанска цел за осъществяване на общественополезна дейност."

4. В чл. 37 се правят следните допълнения:

1. Ал. 1 се променя както следва:

"(2) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2000 г., доп., бр. 62 от 2002 г.) Лечебните заведения за болнична помощ, домовете за медико-социални грижи, диспансерите и диализните центрове се учредяват от държавата и общините, от юридически и физически лица като търговски дружества, кооперации или юридически лица с нестопанска цел в обществена полза, вписани в Централния регистър на юридическите лица с нестопанска цел за осъществяване на общественополезна дейност и осъществяват дейност след получаване на разрешение по реда на чл. 46."

2. Ал. 2 се променя както следва:

"(2) В предмета на дейност на дружествата, кооперациите или юридическите лица с нестопанска цел задължително се вписва осъществяването само на болнична помощ и/или на дейностите по чл. 26, ал. 1 и чл. 28а, ал. 1."

5. В чл. 40 се правят следните изменения:

1. Ал. 1, т. 2 се променя както следва:

"2. учредителният акт на дружеството и кооперацията, съответно учредителният акт/уставът на юридическото лице с нестопанска цел и правилникът за устройството, дейността, разходването на имуществото и вътрешния ред на лечебното заведение;"

2. Ал. 1, т. 3 се променя както следва:

"3. имената на лицата - съдружници или акционери в дружеството, членове на кооперацията, членове, учредители или членове на органи на юридическото лице с нестопанска цел, учредяващи групова практика;

6. В чл. 47 се правят следните изменения:

1. Ал. 1, т. 1 се променя както следва:

"1. съдебното решение за регистрация на търговското дружество, кооперацията или юридическото лице с нестопанска цел, удостоверение за актуална съдебна регистрация и удостоверение за данъчна регистрация, както и актуално удостоверение за юридическите лица с нестопанска цел за вписване в Централния регистър на юридическите лица с нестопанска цел за осъществяване на общественополезна дейност;"

2. Ал. 1, т. 2 се променя както следва:

"2. учредителният акт на дружеството и кооперацията, съответно учредителният акт/уставът на юридическото лице с нестопанска цел и правилникът за устройството, дейността, разходването на имуществото и вътрешния ред на лечебното заведение;"

7. В чл. 54 се правят следните изменения:

1. Ал. 1 се променя както следва:

"Прекратяването и ликвидацията на лечебно заведение - търговско дружество или кооперация, се извършва при условията и по реда, предвидени в Търговския закон, а на лечебно заведение - юридическо лице с нестопанска цел при условията и по реда предвидени в Закона за юридическите лица с нестопанска цел".

8. В чл. 62 се правят следните изменения:

Ал. 3 се променя както следва:

"Общото събрание на съдружниците, акционерите и член-кооператорите, съответно върховният орган на юридическото лице с нестопанска цел, назначава и освобождава членовете на органите на управление и контрол на лечебното заведение и определя възнагражденията им, както и определя общите условия и реда за сключване на договорите с лечебното заведение."

9. В чл. 64 се правят следните изменения:

Ал. 2 се променя както следва:

"Общото събрание на съдружниците, акционерите и член-кооператорите, съответно върховният орган на юридическото лице с нестопанска цел, може да прекрати договора за управление и контрол на лечебното заведение преди изтичане на срока по договора:

1. при нарушение на закона, извършено при или по повод изпълнението на договора;
2. при извършване на действия или бездействия на лицето, довели до вреди на лечебното заведение;
3. при системно неизпълнение на решенията и писмените указания на собствениците на лечебните заведения."

10. В ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ се правят следните изменения:

Създава се нов параграф 3, като досегашните стават съответно 4, 5,6,7 и т.н.:

§ 3. Заварените при влизането в сила на този закон държавни и общински лечебни заведения не могат да бъдат преобразувани като кооперации или юридически лица с нестопанска цел.

МОТИВИ

Предлаганите промени в Закона за лечебните заведения целят разширяване на формите за правно организиране и даване на възможност за създаване на лечебни заведения под формата на юридически лица с нестопанска цел (ЮЛНЦ) и обществена полза, вписани в Централния регистър към Министерството на правосъдието, което ще има безспорен положителен ефект за здравеопазването в страната.

Широка практика в почти всички страни в Европейския съюз и в САЩ е нестопански организации да могат да създават лечебни заведения. България прави изключение от общите тенденции. С предлаганите промени се въвеждат модерните европейски практики, както и се постига привеждане на българското законодателство в съответствие с действащите в страните от Европейския съюз стандарти за дейността на лечебните заведения.

Чрез предлаганите промени се дава възможност на тези заведения да получават финансиране, както от НЗОК, така и от местни и чужди донорски организации по програми и проекти, отпускащи целеви помощи за здравеопазването. В момента международни организации работещи в здравната сфера, ограничават своята дейност в страната именно поради невъзможността да функционират като юридически лица с нестопанска цел, каквито те на практика са.

При предишни разисквания като аргумент срещу идеята юридически лица с нестопанска цел да функционират като лечебни заведения беше изтъквано, че чрез тях е възможно източване на средства от съществуващите лечебни заведения. Затова предложенията предвиждат съществуващите до влизането в сила на закона държавни и общински лечебни заведения да не могат да се преобразуват като юридически лица с нестопанска цел. Освен това предлаганият нов алтернативен статут за създаване на лечебни заведения е свързан с един двойно гарантиран режим за отчетността и начина на разходване на средствата и имуществото на лечебните заведения, тъй като учредените като ЮЛНЦ заведения освен, че подлежат на регистрационен, респективно разрешителен режим по ЗЛЗ, подлежат и на строг, периодичен и публичен контрол за отчетност и прозрачност пред Централния регистър на юридическите лица, определени за осъществяване на дейност в обществена полза, при Министерството на правосъдието. Юридическите лица с нестопанска цел в обществена полза, вписани в Централния регистър имат строго определен режим за изразходване на средства, при

който са невъзможни сделки със свързани лица, освен ако те не са в явна полза за организацията. Освен това тези организации няма право да разпределят печалба, а са задължени да я влагат в постигане на основните си, в случая здравни цели. При прекратяване, имуществото на юридическите лица с нестопанска цел и обществена полза не може да се разпределя между учредители, членове или служители на организацията, а преминава в друга общественополезна организация със същите цели.

Предлаганите промени са основани на принципа на партньорство между държавата и юридическите лица с нестопанска цел и създават възможност за облекчаване на държавата при изпълнение на нейните социални функции и отговорности, които ще бъдат поети от нестопански организации. Влизането в сила на тези промени по никакъв начин не би засегнало статута и дейността на заварените лечебни заведения, които продължават да функционират в старата си организационна форма и не се нуждаят от други промени. Нещо повече, формата на ЮЛНЦ се предлага само като алтернативна правно-организационна форма, без в нито една от хипотезите държавата или общините да бъдат лишавани от възможността самостоятелно или в участие с други лица да създават лечебни заведения за болнична или извънболнична помощ.

13.06.2003 г.

Вносител: Лютви Местан и Хасан Адемов (ПГ на ДПС)